

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี” ผู้วิจัยจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

รายละเอียดของเนื้อหาแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลของการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 4.1 - 4.4

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพระสงฆ์

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพระสงฆ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษาทางธรรม		
นักธรรมชั้นตรี	111	41.57
นักธรรมชั้นโท	89	33.33
นักธรรมชั้นเอก	67	25.09
รวม	267	100.00
2. วุฒิการศึกษาทางเปรียญ		
ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม	156	58.43
ป.ธ. 1-2 ถึง ป.ธ. 3	52	19.48
ป.ธ.4 ถึง ป.ธ.6	34	12.73
ป.ธ. 7 ถึง ป.ธ. 9	25	9.36
รวม	267	100.00
3. วุฒิการศึกษาทางโลก		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	49	18.35
มัธยมศึกษาตอนต้น	87	32.58
มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	94	35.21
อนุปริญญา/ปวส.	15	5.62
ปริญญาตรี	22	8.24
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาทางธรรมในระดับนักธรรมชั้นตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.57 รองลงมาคือ นักธรรมชั้นโท ร้อยละ 23.18 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักธรรมชั้นเอก คิดเป็นร้อยละ 17.45 สำหรับวุฒิการศึกษาทางเปรียญพบว่า

พระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถามไม่มีวุฒิเปรียญธรรม มากที่สุด ร้อยละ 58.43 รองลงมาคือ มีวุฒิเปรียญธรรม ป.ธ. 1-2 ถึง ป.ธ. 3 ร้อยละ 13.54 พระสงฆ์ที่มีวุฒิเปรียญธรรม ป.ธ. 4 – ป.ธ. 6 และ ป.ธ. 7 ถึง ป.ธ. 9 มีจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน เพียงร้อยละ 8.85 และ 6.51 ตามลำดับ ส่วนวุฒิการศึกษาทางโลก พบว่าพระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถามจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.48 รองลงมาคือ จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 22.66 สำหรับพระสงฆ์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 5.73 และ 3.91 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพระสงฆ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์	จำนวน	ร้อยละ
4. อายุพรรษา		
1- 5 พรรษา	136	50.94
6 – 10 พรรษา	35	13.11
11 – 15 พรรษา	23	8.61
16 – 20 พรรษา	22	8.24
21 – 25 พรรษา	20	7.49
25 - 30 พรรษา	16	5.99
มากกว่า 30 พรรษา	15	5.62
รวม	267	100.00
5. ตำแหน่งทางคณะสงฆ์		
เจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาส	32	11.99
พระลูกวัด	235	88.01
รวม	267	100.00
6. ระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน		
1 – 5 ปี	136	50.94
6-10 ปี	35	13.11
11 – 15 ปี	23	8.61
16 – 20 ปี	22	8.24
มากกว่า 20 ปี	51	19.10
รวม	267	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุพรรษา 1 – 5 พรรษา มากที่สุด ร้อยละ 50.94 รองลงมาคือ 6-10 พรรษา มีร้อยละ 13.11 พระสงฆ์ที่มีอายุพรรษา 25-30 พรรษา และมากกว่า 30 พรรษา มีจำนวนใกล้เคียงกัน น้อยที่สุด ร้อยละ 5.99 และ 5.62 ตามลำดับ สำหรับตำแหน่งทางคณะสงฆ์ พบว่า เป็นพระลูกวัด มากที่สุด ร้อยละ 88.01 ส่วนที่เหลือเป็นเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาส น้อยที่สุด 11.99 เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน พบว่า จำพรรษาเป็นเวลา 1 – 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.94 รองลงมาคือ จำพรรษามากกว่า 20

ปี ร้อยละ 19.10 พระสงฆ์ที่จำพรรษา 11-15 ปี และ 16-20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 8.61 และ 8.24 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	136	35.42
หญิง	248	64.58
รวม	384	100.00
2. อายุ		
20 ปี หรือต่ำกว่า	80	20.83
21 – 30 ปี	82	21.35
31 – 40 ปี	52	13.54
41 – 50 ปี	75	19.53
51 – 60 ปี	64	16.68
สูงกว่า 60 ปี	31	8.07
รวม	384	100.00
3. การศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	21	5.47
ประถมศึกษา	35	9.11
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	11.46
มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	132	34.38
อนุปริญญา/ปวส.	52	13.54
ปริญญาตรี	77	20.05
สูงกว่าปริญญาตรี	23	5.99
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.58 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย ร้อยละ 35.42 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด ร้อยละ 21.35 รองลงมาคือ อายุ 20 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 20.83 ผู้ที่มีอายุ สูงกว่า 60 ปี มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.07 สำหรับการศึกษพบว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 20.05 ผู้ที่ไม่ได้ศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.47

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
4. สถานภาพการสมรส		
โสด	86	22.40
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	199	51.82
หม้าย (ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต)	52	13.54
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	47	12.24
รวม	384	100.00
5. อาชีพหลัก		
รับราชการ/ข้าราชการบำนาญ	56	14.58
ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว	44	11.46
พนักงานบริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	48	12.50
แม่บ้าน	42	10.94
รับจ้างทั่วไป	71	18.49
เกษตรกร	91	23.70
นักเรียน/นักศึกษา	32	8.33
รวม	384	100.00
6. รายได้ต่อเดือน (โดยประมาณ)		
3,000 บาท หรือต่ำกว่า	21	5.47
3,001 - 6,000 บาท	33	8.59
6,001 - 9,000 บาท	41	10.68
9,001 - 12,000 บาท	94	24.48
12,001 - 15,000 บาท	70	18.23
15,001 - 18,000 บาท	54	14.06
18,001 - 21,000 บาท	32	8.33
21,001 - 24,000 บาท	21	5.47
สูงกว่า 24,000 บาท	18	4.69
รวม	384	100.00

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
7. ระยะทางจากบ้านถึงวัด		
ไม่เกิน 1 กิโลเมตร	52	13.54
1 – 2 กิโลเมตร	67	17.45
2 – 3 กิโลเมตร	81	21.09
3 – 4 กิโลเมตร	74	19.27
มากกว่า 4 กิโลเมตร	110	28.65
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานและอยู่ด้วยกัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.82 รองลงมาคือ ผู้ที่เป็น โสด ร้อยละ 22.40 ผู้ที่มีสถานภาพหม้าย (ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต) และหย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีจำนวนน้อยที่สุด ใกล้เคียงกัน ร้อยละ 13.54 และ 12.24 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เป็นเกษตรกรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.70 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ/ข้าราชการบำนาญ ร้อยละ 14.58 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 8.33 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (โดยประมาณ) พบว่า เป็นผู้ที่มีรายได้ 9,001 - 12,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 24.48 รองลงมาคือ 12,001 - 15,000 บาท และสูงกว่า 24,000 บาท มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 5.47, 5.47 และ 4.69 ตามลำดับ ส่วนระยะทางจากบ้านของประชาชนถึงวัด พบว่า ประชาชนอาศัยอยู่ห่างจากวัดมากกว่า 4 กิโลเมตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.65 รองลงมาคือ 2-3 กิโลเมตร และ 3-4 กิโลเมตร ร้อยละ 21.09 และ 19.27 ตามลำดับ ผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้วัดไม่เกิน 1 กิโลเมตรมีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 13.54

ตอนที่ 2 บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ในการวิเคราะห์บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1980 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 28)

1. บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.5 – 4.9

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์

(n =267)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	3.96	0.66	มาก
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	3.78	0.36	มาก
3. ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	3.91	0.41	มาก
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.81	0.33	มาก
ภาพรวม	3.87	0.21	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ โดยภาพรวมมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.87$, $SD=0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=3.96$, $SD=0.66$) ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ($\bar{x}=3.91$, $SD=0.41$) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.33$) และด้านการส่งเสริมการศึกษา ($\bar{x}=3.78$, $SD=0.36$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความ
คิดเห็นของพระสงฆ์

(n = 267)

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	\bar{X}	SD	ระดับบทบาท
1	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในวันฉัตรมงคล (วันพระ 8 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ) เพื่อให้ประชาชนมีหลักคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ	3.86	0.44	มาก
2	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของพระพุทธศาสนา หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และหลักปฏิบัติที่ถูกต้องของชาวพุทธ	3.99	0.33	มาก
3	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้ชาวพุทธปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมกับยุคสมัย โดยประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต	3.74	0.52	มาก
4	การจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนโดยทั่วไป โดยสอดแทรกหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน	4.01	0.14	มาก
5	จัดให้มีการอบรมเยาวชนค่ายพุทธบุตร โดยสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่ประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้เข้ากับการพัฒนากิริยามารยาทชาวพุทธ และหลักปฏิบัติต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้อาวุโส และผู้มีพระคุณ	4.21	0.33	มาก
6	จัดให้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความอดทน อดกลั้น การมีวินัย ความรับผิดชอบ และความกตัญญูทวดเวที	4.11	0.24	มาก
7	การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรักษาศีล ปฏิบัติธรรมในวันฉัตรมงคล และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.98	0.52	มาก

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความ
คิดเห็นของพระสงฆ์ (ต่อ)

(n = 267)

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
8	การเผยแพร่ธรรมะด้วยการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงตามสถานีวิทยุต่าง ๆ โดยสอดแทรกเนื้อหาสาระด้านการพัฒนาจิตใจ การพัฒนาคุณธรรม รวมถึงการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหลักธรรมะของพระพุทธศาสนาและหลักกฎหมายของบ้านเมือง	3.89	0.36	มาก
9	การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ธรรมะของพระพุทธศาสนา ให้เข้าถึงประชาชนในทุกท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม	3.88	0.41	มาก
10	การกระตุ้นเตือนหรือชี้แนะให้ประชาชนนำหนักธรรมของพระพุทธศาสนาไปแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิต เช่น ไม่ใช้ยาเสพติด การรู้จักระงับอารมณ์โกรธ หรือการไม่ใช้ความรุนแรง ในการแก้ปัญหา	3.94	0.39	มาก
ภาพรวม		3.96	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.96$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 5 จัดให้มีการอบรมเยาวชนค่ายพุทธบุตร โดยสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่ประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้เข้ากับการพัฒนาภิรมยาชาวพุทธ และหลักปฏิบัติต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้อาวุโส และผู้มีพระคุณ ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.33$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 6 จัดให้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความอดทน อดกลั้น การมีวินัย ความรับผิดชอบ และความกตัญญูทดแทน ($\bar{x}=4.11$, $SD=0.24$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 3 การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้ชาวพุทธปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

เหมาะสมกับยุคสมัยโดยประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{x}=3.74$, $SD=0.52$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการส่งเสริมการศึกษา ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์

(n=267)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมการศึกษา	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1	การบรรยายความรู้หรือให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร	3.98	0.23	มาก
2	การช่วยสอนหนังสือหรือให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดาร	3.88	0.55	มาก
3	การให้การศึกษาด้านธรรมะของพระพุทธศาสนาแก่นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ	3.78	0.42	มาก
4	การให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับโบราณสถานหรือโบราณวัตถุภายในวัด	3.86	0.36	มาก
5	การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาด้านหลักธรรมของพระพุทธศาสนา	3.64	0.35	มาก
6	การช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับงานและอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.81	0.33	มาก
7	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพผิดในชุมชน	3.96	0.54	มาก
8	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.54	0.95	มาก
9	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้แก่คนในชุมชน	3.61	0.34	มาก
10	การร่วมมือจัดนิทรรศการ เพื่อให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในเรื่องต่าง ๆ	3.74	0.54	มาก
ภาพรวม		3.78	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการส่งเสริมการศึกษา ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.78, S.D=0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบรรยายความรู้หรือให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ($\bar{x}=3.98, S.D=0.23$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการวางแผนการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.96, S.D=0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 8 การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{x}=3.54, S.D=0.95$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ตาม
ความคิดเห็นของพระสงฆ์

(n =267)

ข้อที่	ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	\bar{X}	SD	ระดับบทบาท
1	การส่งเสริมการจัดงานประเพณีในวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา ฯลฯ เป็นต้น	3.56	0.64	มาก
2	ส่งเสริมให้มีการทำบุญตักบาตร และปฏิบัติธรรมในเทศกาล สำคัญของไทย	3.64	0.32	มาก
3	การจัดให้มีการแสดงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและ ของไทยในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น งานประจำปีของวัด งานฉลองสมณศักดิ์ งานปิดทองลูกนิมิต งานวันเฉลิม พระชนมพรรษา ฯลฯ เป็นต้น	3.87	0.55	มาก
4	การจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย อันเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ประเพณีเทศน์มหาชาติ ประเพณีก่อพระเจดีย์ทราย ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ	3.77	0.41	มาก
5	การดูแลรักษาโบราณสถาน และ โบราณวัตถุต่าง ๆ ในวัด	3.94	0.67	มาก
6	การสนับสนุนปัจจัยในการบูรณะปฏิสังขรณ์โบราณสถาน โบราณวัตถุหรือสิ่งที่มีคุณค่าต่าง ๆ	3.97	0.88	มาก
7	การรวบรวมเอกสาร ตำรา โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ หลักฐานทางวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ไว้ภายในวัด	3.98	0.31	มาก
8	การจัดให้วัดเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานด้าน ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	4.01	0.22	มาก
9	การจัดให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของไทย	4.21	0.33	มาก
10	การศึกษา วิจัย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	4.13	0.21	มาก
ภาพรวม		3.91	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.91$, $SD=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 9 การจัดให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของไทย ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.33$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 10 การศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x}=4.13$, $SD=0.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 2 ส่งเสริมให้มีการทำบุญตักบาตร และปฏิบัติธรรมในเทศกาลสำคัญของไทย ($\bar{x}=3.64$, $SD=0.32$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์

(n =267)

ข้อที่	ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1	การร่วมแรงร่วมใจกับชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในวัดและบริเวณ โดยรอบวัด	3.77	0.36	มาก
2	การร่วมมือในการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาเพื่อ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	3.64	0.44	มาก
3	การจัดบริเวณวัดให้ร่มรื่นและเขียวขจีเพื่อเป็นตัวอย่างแก่คน ชุมชน	3.78	0.56	มาก
4	การช่วยให้คำแนะนำหรือตักเตือนตนในชุมชนในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.97	0.77	มาก
5	การส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	4.02	0.36	มาก
6	การช่วยปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.03	0.54	มาก
7	การร่วมมือในการต่อต้านการทำลายทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.11	0.36	มาก
8	การจัดให้วัดเป็นการร่วมมือกับภาครัฐและภาค เอกชนใน การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศูนย์กลาง ในการติดต่อประสาน งานด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น	3.96	0.24	มาก
9	การร่วมบริจาคปัจจัยในการดูแลรักษาหรือจัด สภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม	3.77	0.68	มาก
10	การร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อน และสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอย่างถูกต้องและเหมาะสม	3.96	0.66	มาก
ภาพรวม		3.81	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 7 การร่วมมือในการต่อต้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.11$, $SD=0.36$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 6 การช่วยปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.03$, $SD=0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 2 การร่วมมือในการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาเพื่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ($\bar{x}=3.64$, $SD = 0.44$)

2. บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.10 – 4.14

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n =384)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	3.96	0.66	มาก
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	3.78	0.36	มาก
3. ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	3.91	0.41	มาก
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.81	0.33	มาก
ภาพรวม	3.87	0.21	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม มีบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.87$, $SD=0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}=3.96$, $SD=0.66$) ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ($\bar{x}=3.91$, $SD=0.41$) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.33$) และด้านการส่งเสริมการศึกษา ($\bar{x}=3.78$, $SD=0.36$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความ
คิดเห็นของประชาชน

(n = 384)

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	\bar{X}	SD	ระดับบทบาท
1	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในวันฉัตรมงคล (วันพระ 8 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ) เพื่อให้ประชาชนมีหลักคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ	3.86	0.44	มาก
2	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของพระพุทธศาสนา หลักธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และหลักปฏิบัติที่ถูกต้องของชาวพุทธ	3.99	0.33	มาก
3	การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้ชาวพุทธปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมกับยุคสมัยโดยประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต	3.74	0.52	มาก
4	การจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนโดยทั่วไป โดยสอดแทรกหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน	4.01	0.14	มาก
5	จัดให้มีการอบรมเยาวชนค่ายพุทธบุตร โดยสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่ประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้เข้ากับการพัฒนาภิรมยาทางชาวพุทธ และหลักปฏิบัติต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้อาวุโส และผู้มีพระคุณ	4.21	0.33	มาก
6	จัดให้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความอดทน อดกลั้น การมีวินัย ความรับผิดชอบ และความกตัญญูทวดเวที	4.11	0.24	มาก
7	การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรักษาศีล ปฏิบัติธรรมในวันฉัตรมงคล และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.98	0.52	มาก

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความ
คิดเห็นของประชาชน (ต่อ)

(n = 384)

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
8	การเผยแพร่ธรรมะด้วยการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงตามสถานีวิทยุต่าง ๆ โดยสอดแทรกเนื้อหาสาระด้านการพัฒนาจิตใจ การพัฒนาคุณธรรม รวมถึงการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหลักธรรมะของพระพุทธศาสนาและหลักกฎหมายของบ้านเมือง	3.89	0.36	มาก
9	การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ธรรมะของพระพุทธศาสนา ให้เข้าถึงประชาชนในทุกท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม	3.88	0.41	มาก
10	การกระตุ้นเตือนหรือชี้แนะให้ประชาชนนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิต เช่น ไม่ใช้ยาเสพติด การรู้จักระงับอารมณ์โกรธ หรือการไม่ใช้ความรุนแรง ในการแก้ปัญหา	3.94	0.39	มาก
ภาพรวม		3.96	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.96$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 5 จัดให้มีการอบรมเยาวชนค่ายพุทธบุตร โดยสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่ประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้เข้ากับการพัฒนาภิรมยาทางชาวพุทธ และหลักปฏิบัติต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้อาวุโส และผู้มีพระคุณ ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.33$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 6 จัดให้มีการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความอดทน อดกลั้น การมีวินัย ความรับผิดชอบ และความกตัญญูต่อบุคคล ($\bar{x}=4.11$, $SD=0.24$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 3 การแสดงธรรมโปรดประชาชนในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้ชาวพุทธปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

เหมาะสมกับยุคสมัยโดยประยุกต์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{x}=3.74$, $SD=0.52$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการส่งเสริมการศึกษา ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n = 384)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมการศึกษา	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1	ให้บรรยายความรู้หรือให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร	3.98	0.23	มาก
2	การช่วยสอนหนังสือหรือให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดาร	3.88	0.55	มาก
3	การให้การศึกษาด้านธรรมะของพระพุทธศาสนาแก่นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ	3.78	0.42	มาก
4	การให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับ โบราณสถานหรือ โบราณวัตถุภายในวัด	3.86	0.36	มาก
5	การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาด้านหลักธรรมของพระพุทธศาสนา	3.64	0.35	มาก
6	การช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับงานและอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน	3.81	0.33	มาก
7	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพผิดในชุมชน	3.96	0.54	มาก
8	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.54	0.95	มาก
9	การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้แก่คนในชุมชน	3.61	0.34	มาก
10	การร่วมมือจัดนิทรรศการ เพื่อให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในเรื่องต่าง ๆ	3.74	0.54	มาก
ภาพรวม		3.78	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการส่งเสริมการศึกษา ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.78, S.D=0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้บรรยายความรู้หรือให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ($\bar{x}=3.98, S.D=0.23$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการวางแผนการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.96, S.D=0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 8 การส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นสถานที่จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{x}=3.54, S.D=0.95$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ตาม
ความคิดเห็นของประชาชน

(n = 384)

ข้อที่	ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	\bar{x}	SD	ระดับบทบาท
1	การส่งเสริมการจัดงานประเพณีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา ฯลฯ เป็นต้น	3.56	0.64	มาก
2	ส่งเสริมให้มีการทำบุญตักบาตร และปฏิบัติธรรมในเทศกาลสำคัญของไทย	3.64	0.32	มาก
3	การจัดให้มีการแสดงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของไทยในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น งานประจำปีของวัด งานฉลองสมณศักดิ์ งานปิดทองลูกนิมิต งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯลฯ เป็นต้น	3.87	0.55	มาก
4	การจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย อันเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ประเพณีเทศน์มหาชาติ ประเพณีก่อพระเจดีย์ทราย ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ	3.77	0.41	มาก
5	การดูแลรักษาโบราณสถาน และ โบราณวัตถุต่าง ๆ ในวัด	3.94	0.67	มาก
6	การสนับสนุนปัจจัยในการบูรณะปฏิสังขรณ์โบราณสถาน โบราณวัตถุหรือสิ่งที่มีคุณค่าต่าง ๆ	3.97	0.88	มาก
7	การรวบรวมเอกสาร ตำรา โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และหลักฐานทางวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ไว้ภายในวัด	3.98	0.31	มาก
8	การจัดให้วัดเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	4.01	0.22	มาก
9	การจัดให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของไทย	4.21	0.33	มาก
10	การศึกษา วิจัย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	4.13	0.21	มาก
ภาพรวม		3.91	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.91$, $SD=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 9 การจัดให้วัดเป็นสถานที่ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของไทย ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.33$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 10 การศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x}=4.13$, $SD=0.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 2 ส่งเสริมให้มีการทำบุญตักบาตร และปฏิบัติธรรมในเทศกาลสำคัญของไทย ($\bar{x}=3.64$, $SD=0.32$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชน

(n = 384)

ข้อที่	ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับบทบาท
1	การร่วมแรงร่วมใจกับชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในวัดและบริเวณ โดยรอบวัด	3.77	0.36	มาก
2	การร่วมมือในการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาเพื่อ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	3.64	0.44	มาก
3	การจัดบริเวณวัดให้ร่มรื่นและเขียวขจีเพื่อเป็นตัวอย่างแก่คน ชุมชน	3.78	0.56	มาก
4	การช่วยให้คำแนะนำหรือตักเตือนตนในชุมชนในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.97	0.77	มาก
5	การส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	4.02	0.36	มาก
6	การช่วยปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.03	0.54	มาก
7	การร่วมมือในการต่อต้านการทำลายทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.11	0.36	มาก
8	การจัดให้วัดเป็นการร่วมมือกับภาครัฐและภาค เอกชนใน การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศูนย์กลาง ในการติดต่อประสาน งานด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น	3.96	0.24	มาก
9	การร่วมบริจาคปัจจัยในการดูแลรักษาหรือจัด สภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม	3.77	0.68	มาก
10	การร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อน และสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอย่างถูกต้องและเหมาะสม	3.96	0.66	มาก
ภาพรวม		3.81	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 7 การร่วมมือในการต่อต้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.11$, $SD=0.36$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 6 การช่วยปลูกจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.03$, $SD=0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 2 มีการกำหนดสภาพความสำเร็จด้านนักเรียน ครู และชุมชนไว้ในการวางแผนการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{x}=3.64$, $SD = 0.44$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา

จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์ ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.15 - 4.22

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษาทางธรรมของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	13.22	3.31	1.32	.11
	ภายในกลุ่ม	264	177.61	.50		
	รวม	266	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.78	.70	1.86	.12
	ภายในกลุ่ม	264	134.72	.38		
	รวม	266	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.41	.35	1.56	.70
	ภายในกลุ่ม	264	227.82	.64		
	รวม	266	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.78	.70	1.22	.14
	ภายในกลุ่ม	264	134.72	.38		
	รวม	266	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.48	.37	1.44	.74
	ภายในกลุ่ม	264	87.21	.24		
	รวม	266	88.68			

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.44$, $p\text{-value}=0.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็

พบว่า พระสงฆ์ทุกกลุ่มวุฒิการศึกษาทางธรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาทางเปรียญของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	8.66	2.64	1.24	.08
	ภายในกลุ่ม	263	177.61	0.36		
	รวม	266	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.65	0.64	1.66	.06
	ภายในกลุ่ม	263	134.72	0.36		
	รวม	266	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.54	0.47	1.35	.11
	ภายในกลุ่ม	263	227.82	0.21		
	รวม	266	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.36	0.64	1.41	.32
	ภายในกลุ่ม	263	134.72	0.55		
	รวม	266	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.34	0.39	1.33	.21
	ภายในกลุ่ม	263	87.21	0.36		
	รวม	266	88.68			

จากตารางที่ 4.16 พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางเปรียญต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.33$, $p\text{-value}=0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์ทุกกลุ่มวุฒิการศึกษาทางเปรียญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาทางโลกของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.34	5.36	1.18	0.22
	ภายในกลุ่ม	262	177.61	0.21		
	รวม	266	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	6.54	0.69	1.54	0.13
	ภายในกลุ่ม	262	134.72	0.44		
	รวม	266	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	4	3.41	0.65	1.21	0.22
	ภายในกลุ่ม	262	227.82	0.35		
	รวม	266	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.35	0.36	1.32	0.14
	ภายในกลุ่ม	262	134.72	0.14		
	รวม	266	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.41	0.33	1.41	0.47
	ภายในกลุ่ม	262	87.21	0.14		
	รวม	266	88.68			

จากตารางที่ 4.17 พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางโลกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.41$, $p\text{-value}=0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์ทุกกลุ่มวุฒิการศึกษาทางโลกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรอายุพรรษาของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	11.36	3.31	1.24	.08
	ภายในกลุ่ม	261	177.61	.50		
	รวม	266	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5	6.54	.70	1.66	.06
	ภายในกลุ่ม	261	134.72	.38		
	รวม	266	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	3.41	.35	1.35	.11
	ภายในกลุ่ม	261	227.82	.64		
	รวม	266	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5	6.35	.70	1.41	.32
	ภายในกลุ่ม	261	134.72	.38		
	รวม	266	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	5.41	.37	1.36	0.41
	ภายในกลุ่ม	261	87.21	.24		
	รวม	266	88.68			

จากตารางที่ 4.18 พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.36$, $p\text{-value}=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์ทุกกลุ่มอายุพรรษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรตำแหน่งทางคณะสงฆ์ของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	เจ้าอาวาสหรือ รองเจ้าอาวาส (n=32)		พระลูกวัด (n=235)		t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	3.94	0.37	3.81	0.36	10.88*	0.03
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	3.88	0.45	3.61	0.41	11.23*	0.02
3. ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	3.95	0.38	3.80	0.43	11.43**	0.01
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.87	0.29	3.75	0.27	12.46*	0.04
ภาพรวม	3.76	0.33	3.74	0.41	12.55*	0.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งทางคณะสงฆ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=12.55$, $p\text{-value}=0.03$) โดยพระสงฆ์ที่มีตำแหน่งเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาสมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน สูงกว่าพระสงฆ์ที่มีตำแหน่งพระลูกวัด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาสมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนสูงกว่าพระสงฆ์ที่มีตำแหน่งพระลูกวัดใน 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้แก่ ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย พบว่า สูงกว่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบันของพระสงฆ์

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	8.66	2.64	11.23**	0.01
	ภายในกลุ่ม	262	177.61	0.36		
	รวม	266	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	4.65	0.64	1.64	0.11
	ภายในกลุ่ม	262	134.72	0.36		
	รวม	266	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	4	3.54	0.47	1.35	0.06
	ภายในกลุ่ม	262	227.82	0.21		
	รวม	266	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.36	0.64	1.41	0.08
	ภายในกลุ่ม	262	134.72	0.55		
	รวม	266	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.34	0.39	12.34*	0.02
	ภายในกลุ่ม	262	87.21	0.36		
	รวม	266	88.68			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.20 พบว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=12.34$, $p\text{-value}=0.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการส่งเสริมการศึกษา ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม และด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปด้วยวิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4.21-4.22

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบรายคู่บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ตามตัวแปรระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบันของพระสงฆ์

ระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน		1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
	\bar{x}	3.53	3.73	3.85	3.82	3.88
1-5 ปี	3.53		-0.20*	-0.32*	-0.29*	-0.35*
6-10 ปี	3.73			-0.12	-0.19	-0.15
11-15 ปี	3.85				-0.03	-0.03
16-20 ปี	3.82					-0.06
มากกว่า 20 ปี	3.88					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน 1 – 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ต่ำกว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตามตัวแปรระยะเวลาที่จำพรรษา ภายในวัดปัจจุบันของพระสงฆ์

ระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน		1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
	\bar{X}	3.44	3.64	3.72	3.81	3.83
1-5 ปี	3.44		-0.20*	-0.28*	-0.37*	-0.39*
6-10 ปี	3.64			-0.08	-0.17	-0.19
11-15 ปี	3.72				-0.09	-0.11
16-20 ปี	3.81					-0.02
มากกว่า 20 ปี	3.83					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน 1-5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ต่ำกว่า พระสงฆ์ที่มีระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนคู่อื่นๆ ที่เหลือ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัด

กาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.23-4.31

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรเพศของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	ชาย (n=136)		หญิง (n=248)		t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	3.64	0.37	3.84	0.36	16.32*	0.04
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	3.74	0.45	3.79	0.41	14.33*	0.03
3. ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	3.66	0.38	3.75	0.43	11.36**	0.01
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.78	0.29	3.86	0.27	11.74*	0.04
ภาพรวม	3.76	0.33	3.74	0.41	11.67*	0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=11.67$, $p\text{-value}=0.02$) โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน สูงกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า เพศหญิง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน สูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดย ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย พบว่า สูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรอายุของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.290	1.097	2.799	.073
	ภายในกลุ่ม	379	86.833	.229		
	รวม	384	90.123			
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5	3.462	1.154	2.721	.054
	ภายในกลุ่ม	379	161.160	.424		
	รวม	384	164.622			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	4.336	.112	1.520	.669
	ภายในกลุ่ม	379	81.813	.215		
	รวม	384	82.149			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.478	.826	1.230	.086
	ภายในกลุ่ม	379	74.195	.195		
	รวม	384	76.673			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	7.685	1.537	1.048	.074
	ภายในกลุ่ม	379	82.438	.218		
	รวม	384	90.123			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($f=1.048$, $p\text{-value}=.074$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรระดับการศึกษาของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6	3.290	1.097	1.799	0.07
	ภายในกลุ่ม	298	86.833	.229		
	รวม	383	90.123			
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6	3.462	1.234	2.688	0.06
	ภายในกลุ่ม	298	161.160	.124		
	รวม	383	164.622			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	6	.336	.112	1.520	0.66
	ภายในกลุ่ม	298	81.813	.215		
	รวม	383	82.149			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	6	3.462	1.154	2.721	0.06
	ภายในกลุ่ม	298	161.160	.424		
	รวม	383	164.622			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	4.336	.112	0.52*	0.04
	ภายในกลุ่ม	298	81.813	.215		
	รวม	383	82.149			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($f=0.52$, $p\text{-value}=0.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปด้วยวิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ตามตัวแปรระดับการศึกษาของประชาชน

ระดับการศึกษา		ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	\bar{X}	3.90	3.91	3.94	3.90	4.07	3.84	4.13
ไม่ได้ศึกษา	3.90		-0.01	-0.04	0.04	-0.13	0.10	-0.19
ประถมศึกษา	3.91			-0.03	0.01	-0.17	0.06	-0.23*
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.94				0.04	-0.13	-0.22*	-0.06
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	3.90					-0.17	0.06	-0.29*
อนุปริญญา/ปวส.	4.07						0.23*	0.06
ปริญญาตรี	3.84							-0.29*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.13							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ต่ำกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม สูงกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ต่ำกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม สูงกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ต่ำกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรสถานภาพการสมรสของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.36	3.31	1.24	.08
	ภายในกลุ่ม	380	177.61	.50		
	รวม	3.83	190.83			
2. ด้านการส่งเสริม การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	6.54	.70	1.66	.06
	ภายในกลุ่ม	380	134.72	.38		
	รวม	3.83	137.51			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.41	.35	1.35	.11
	ภายในกลุ่ม	380	227.82	.64		
	รวม	3.83	229.22			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.35	.70	1.41	.32
	ภายในกลุ่ม	380	134.72	.38		
	รวม	3.83	137.51			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.41	.37	1.36	0.41
	ภายในกลุ่ม	380	87.21	.24		
	รวม	3.83	88.68			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.36$, $p\text{-value}=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรอาชีพหลักของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6	7.685	1.537	1.048	0.082
	ภายในกลุ่ม	377	82.438	.218		
	รวม	383	90.123			
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6	9.617	1.923	1.690	0.073
	ภายในกลุ่ม	377	155.006	.410		
	รวม	383	164.622			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	6	2.055	1.411	1.940	0.086
	ภายในกลุ่ม	377	80.094	.212		
	รวม	383	82.149			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	6	10.055	2.514	1.164	0.081
	ภายในกลุ่ม	377	154.567	.408		
	รวม	383	164.622			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	4.161	1.040	3.708**	0.006
	ภายในกลุ่ม	377	106.891	0.231		
	รวม	383	111.051			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพหลักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F=3.708$, $p\text{-value}=0.006$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพหลักต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปด้วยวิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบรายคู่บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม ตามตัวแปรอาชีพหลักของประชาชน

อาชีพ		รับราชการ/ ข้าราชการ บำนาญ	ค้าขาย/ ทำธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รัฐวิสาหกิจ	แม่บ้าน	รับจ้าง ทั่วไป	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร
	\bar{X}	3.90	4.10	3.94	3.90	4.07	3.84	4.13
รับราชการ/ ข้าราชการ บำนาญ	3.90		-0.20	-0.04	0.04	-0.13	0.10	-0.19
ค้าขาย/ทำ ธุรกิจส่วนตัว	4.10			-0.03	0.01	-0.17	0.06	-0.03
พนักงาน บริษัทเอกชน/ รัฐวิสาหกิจ	3.94				0.04	-0.13	0.10	-0.16
แม่บ้าน	3.90					-0.17	0.06	-0.23*
รับจ้างทั่วไป	4.07						0.23*	0.06
นักเรียน/ นักศึกษา	3.84							-0.29*
เกษตรกร	4.13							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้านมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ต่ำกว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม สูงกว่าประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวม ต่ำกว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรรายได้ต่อเดือน (โดยประมาณ) ของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	3.290	1.097	1.799	0.073
	ภายในกลุ่ม	375	86.833	.229		
	รวม	383	90.123			
2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	8	3.462	1.154	2.721	0.054
	ภายในกลุ่ม	375	161.160	.424		
	รวม	383	164.622			
3. ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	8	.336	.112	1.520	0.669
	ภายในกลุ่ม	375	81.813	.215		
	รวม	383	82.149			
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	8	2.478	.826	1.230	0.086
	ภายในกลุ่ม	375	74.195	.195		
	รวม	383	76.673			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	8	2.530	.843	1.969	0.052
	ภายในกลุ่ม	375	108.521	.284		
	รวม	383	111.051			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน (โดยประมาณ) ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.969$, $p\text{-value}=0.052$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน (โดยประมาณ) ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรระยะทางจากบ้านถึงวัดของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.290	1.097	2.799	.073
	ภายในกลุ่ม	378	86.833	.229		
	รวม	383	90.123			
ด้านการส่งเสริมการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5	3.462	1.154	2.721	.054
	ภายในกลุ่ม	378	161.160	.424		
	รวม	383	164.622			
ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริม วัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	4.336	.112	1.520	.669
	ภายในกลุ่ม	378	81.813	.215		
	รวม	383	82.149			
ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.478	.826	1.230	.086
	ภายในกลุ่ม	378	74.195	.195		
	รวม	383	76.673			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.703	0.426	1.483	.207
	ภายในกลุ่ม	378	109.349	0.287		
	รวม	383	111.051			

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนที่มีระยะทางจากบ้านถึงวัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.483$, $p\text{-value}=0.207$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ประชาชนที่มีระยะทางจากบ้านถึงวัดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาของความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถจัดหมวดหมู่ และจำแนกออกเป็นประเด็นสำคัญได้ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 จำนวนความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. พระสงฆ์ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางโลกเท่าทันกับฆราวาส	25
2. พระสงฆ์ควรมีความกล้าและเสียสละให้กับชุมชน	17
3. พระสงฆ์ควรมุ่งมั่นพัฒนาตนเองทั้งทางธรรมและทางโลก	8
4. พระสงฆ์ควรมีความทันสมัยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชุมชน	6

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่พระสงฆ์และประชาชนนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ สามารถเรียงตามลำดับความถี่ได้ ดังนี้ 1) พระสงฆ์ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางโลกเท่าทันกับฆราวาส (จำนวน 25 คน) 2) พระสงฆ์ควรมีความกล้าและเสียสละให้กับชุมชน (จำนวน 17 คน) 3) พระสงฆ์ควรมุ่งมั่นพัฒนาตนเองทั้งทางธรรมและทางโลก (จำนวน 8 คน) และ 4) พระสงฆ์ควรมีความทันสมัยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชุมชน (จำนวน 6 คน)